

ÖZET: Devlet memurunun kızına ait şirketin işlerini vekaleten yürütmesinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesine aykırılık teşkil edip etmediği hk. (26/02/2013-904)

... Valiliği İl Eğitim Denetmenliği tarafından yürütülen inceleme esnasında öğretmen ... 'ın, kızına ait ...Eğitim Gereçleri Ofis Mobilyaları İnşaat ve Dekorasyon Ticaret Limited Şirketine ait işleri vekâleten yürüttüğünün tespitine binaen, şirket işlerine vekâlet etmenin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre yasak olup olmadığı ve eğer memurlarca yapılması yasaklanan işlerden ise mezkûr Kanunun 125 inci maddesinin hangi bendine göre değerlendirilmesi gerektiği hususlarında hâsıl olan tereddüdü gidermek maksadıyla Başkanlığımızdan görüş talep ettiğiniz ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı” başlıklı 28 inci maddesinde, “ Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar.(Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç). Memurlar, meslekî faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamaz; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir işyerinde veya vakıf üniversitelerinde çalışamaz. Memurların üyesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kanunla kurulmuş yardım sandıklarının yönetim, denetim ve disiplin kurulları üyelikleri görevleri, özel kanunlarda belirtilen görevler ile kurumundan izin alınmak kaydıyla yapılan insanî ve sosyal amaçlı gönüllü çalışmalar bu yasaklamanın dışındadır...” hükmü yer almakta olup; memurlar için ticaret yapma yasağının kapsamı ve istisnaları sarıh bir şekilde belirtilmiş ve ticari vekillik memurlar için mutlak surette yasaklanmıştır. Ayrıca, mezkûr Kanunun, “Disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller” başlıklı 125 inci maddesinde; “D-Kademe ilerlemesinin durdurulması: Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademe ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

h) Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,” hükmüne yer verilmiş olup; Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmanın yaptırımı, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası olarak belirlenmiştir.

Diğer taraftan; 11/01/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun “Ticari vekil” başlıklı 551 inci maddesinde; ”Ticari vekil, bir ticari işletme sahibinin, kendisine ticari temsilcilik yetkisi vermeksizin, işletmesini yönetmek veya işletmesinin bazı işlerini yürütmek için yetkilendirdiği kişidir.

Bu yetki, işletmenin alışılmış bütün işlemlerini kapsar. Ancak, ticari vekil açıkça yetkili kılınmadıkça, ödünç olarak para veya benzerlerini alamaz, kambiyo taahhüdünde bulunamaz, dava açamaz ve açılmış davayı takip edemez.” hükmüne yer verilmek suretiyle, ticari vekil olan kimsenin; ticari işletme sahibi olan tacir tarafından işletmesini yönetmek veyahut işletmesinin bazı işlerini yürütmek maksadıyla yetkilendirildiği mezkûr madde hükmünden sarıh bir şekilde anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; 657 sayılı Kanunun 28 inci ve 125 inci maddesi ile 6098 sayılı Kanunun 551 inci maddesi birlikte değerlendirildiğinde; ilgi yazı ekinde yer alan noterden tasdikli vekâletname örneğinde ...'ın, ... Eğitim Gereçleri Ofis Mobilyaları İnşaat ve Dekorasyon Ticaret Limited Şirketinin işlemleriyle vekil tayin edilmesi, İlgilinin ticari vekil gibi değerlendirilmesi sonucunu doğurmakta olup; bu durumda

İlgilinin ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyette bulunma yasağını ihlal ettiği mütalaa edilmektedir.

